

HOMOLOGACIÓ DE RARESES ORNITOLÒGIQUES A BALEARS. INFORME DE 2009

Carles LÓPEZ-JURADO ¹⁻⁵, Jaume BONNÍN ¹, Raül ESCANDELL ²,
Jordi MUNTANER ³, Maties REBASSA ⁴, i Josep SUNYER ¹
i el Comitè de Rareses Ornitològiques a Balears del GOB

RESUM.- *Homologació de rareses ornitològiques a Balears. Informe de 2009.* Dinovè informe anual que presenta el Comitè de Rareses Ornitològiques del GOB. S'han homologat 31 registres, corresponents a les següents espècies, de les quals destaca un registre homologat per primera vegada a les Balears, la gralla *Corvus monedula*. Altres cites són: negreta *Melanitta nigra*, rasclotó *Porzana parva*, fuell de collar *Charadrius morinellus*, gavina atlàntica *Larus argentatus*, gavinot *Larus marinus*, cotoliu *Lullula arborea*, bosqueta pàl·lida *Hippolais opaca*, busqueret emmascarat *Sylvia hortensis*, ull de bou ibèric *Phylloscopus ibericus*, capsigrany roig *Lanius collurio*, gorrió d'ala blanca *Montifringilla nivalis*, pinsà trompeter *Bucanetes githagineus*, hortolà blanc *Plectrophenax nivalis* i hortolà groc *Emberiza citrinella*.

També s'hi inclouen 15 observacions a Balears homologades pel *Comité de Rarezas* de la *Sociedad Española de Ornitología* (CR-SEO), en què destaquen quatre registres homologats per primera vegada a les Balears, el moretò de collar *Aythya collaris*, corriol coablanca *Calidris fuscicollis*, boscarla de Blyth *Acrocephalus dumetorum* i busqueret sard *Sylvia sarda*. Les altres observacions són l'arpella pàl·lida *Circus macrourus*, cegall reial *Gallinago media*, titina d'esquena olivàcia *Anthus hodgsoni*, busqueret xerraire *Sylvia curruca*, busqueret garriguer subespècie oriental *Sylvia cantillans albistriata*, i ull de bou de dues retxes *Phylloscopus inornatus*.

SUMMARY.- *Balearic Bird Rarities Committee report for 2009.* The Ornithological Rarities Committee of the GOB presents its annual report. A total of 31 records was accepted corresponding to the following species, which include one first Balearic record, jackdaw *Corvus monedula*. The other records were: common scoter *Melanitta nigra*, little crane *Porzana parva*, dotterel *Charadrius morinellus*, herring gull *Larus argentatus*, great black-backed gull *Larus marinus*, woodlark *Lullula arborea*, western olivaceous warbler *Hippolais opaca*, orphean warbler *Sylvia hortensis*, Iberian chiffchaff *Phylloscopus ibericus*, red-backed shrike *Lanius collurio*, snowfinch *Montifringilla nivalis*, trumpeter finch *Bucanetes githagineus*, snow bunting *Plectrophenax nivalis*, yellowhammer *Emberiza citrinella*.

¹ GOB Mallorca. C. Manuel Sanchis Guarner, 10. 07004 Palma (Balears) ornitologia@gobmallorca.com

² Societat Ornitològica de Menorca (SOM). c/ de ses Vaques, 3 2n, 1^a. 07702 Maó (Balears)

³ c/ Mèrlera, 23. 07011 Palma (Balears) jordimuntaner@yahoo.es

⁴ c/ Son Amonda, 9 baixos B. 07300 Inca (Balears)

⁵ Coordinador del Comitè de Rareses Ornitològiques a Balears del GOB (CROB)

An additional 15 Balearic records were determined by the national Rarities Committee of the Sociedad Española de Ornitología (CR-SEO), the most notable of which were 4 first records for the Balearics: ring-necked duck *Aythya collaris*, white-rumped sandpiper *Calidris fuscicollis*, Blyth's reed warbler *Acrocephalus dumetorum* and Marmora's warbler *Sylvia sarda*. The other accepted records were pallid harrier *Circus macrourus*, great snipe *Gallinago media*, olive-backed pipit *Anthus hodgsoni*, lesser whitethroat *Sylvia curruca*, the eastern subspecies of the subalpine warbler *Sylvia cantillans albistriata* and yellow-browed warbler *Phylloscopus inornatus*.

Aquest és el dinovè informe anual que presenta el Comitè de Rareses Ornitològiques del GOB a Balears. S'hi presenten 31 registres relatius a l'any 2009, però se n'inclouen també 5 de 2008 i un de 2007, tots ells corresponents a 16 espècies. El percentatge d'homologació d'enguany ha estat d'un 84%, molt superior a la mitjana d'anys anteriors. L'informe ha homologat observacions de les següents espècies, de les quals destaquen dos registres homologats per primera vegada a les Balears, la calàndria *Melanocorypha calandra*, i la gralla *Corvus monedula*. Altres cites són: negreta *Melanitta nigra*, rasclotó *Porzana parva*, fuell de collar *Charadrius morinellus*, gavina atlàntica *Larus argentatus*, gavinet *Larus marinus*, cotoliu *Lullula arborea*, bosqueta pàl·lida *Hippolais opaca*, busqueret emmascarat *Sylvia hortensis*, ull de bou ibèric *Phylloscopus ibericus*, capsigrany roig *Lanius collurio*, gorrió d'ala blanca *Montifringilla nivalis*, pinsà trompeter *Bucanetes githagineus*, hortolà blanc *Plectrophenax nivalis* i hortolà groc *Emberiza citrinella*.

En l'avaluació dels registres del present informe han intervingut Jaume Bonnín, Raül Escandell, Josep Sunyer, Jordi Muntaner i Maties Rebassa. Com en anys anteriors, de coordinador ha actuat Carles López-Jurado. D'altra

banda, sentim haver de comunicar la baixa de Jaume B. i Raül E. després d'haver assolit el període màxim de quatre anys de permanència en el Comitè. Per a l'estudi d'algun registre se comptà amb l'assessorament d'Eduard Amengual, a qui agraïm l'atenció prestada. De cara a les inevitables i convenients renovacions del Comitè, us agraïrem que presentéssiu candidatures raonades al seu coordinador, sempre per escrit. Gràcies a tots ells i a tots els observadors que han volgut comunicar les seves dades.

També s'hi inclouen a títol informatiu, 15 observacions a Balears corresponents a 10 espècies homologades pel Comitè de Raritats de la Sociedad Española de Ornitología (CR-SEO), publicades en el seu darrer informe número 24 corresponent a 2007 (DIES, *et al.*, 2009), en què destaquen quatre registres homologats per primera vegada a les Balears, el moretó de collar *Aythya collaris*, corriol coablanca *Calidris fuscicollis*, boscarla de Blyth *Acrocephalus dumetorum*, i busqueret sard *Sylvia sarda*. Les altres observacions són l'arpella pàl·lida *Circus macrourus*, cegall reial *Gallinago media*, titina d'esquena olivàcia *Anthus hodgsoni*, busqueret xerraire *Sylvia curruca*, busqueret garriguer subespècie oriental *Sylvia cantillans albistria-*

ta, i ull de bou de dues retxes *Phylloscopus inornatus*.

Els registres no homologats tan sols són considerats insuficientment documentats pel Comitè, que es manifesta disposat a revisar-los en el cas que es pugui subministrar una informació més completa que els avalu. D'altra banda, certes dades de 2008 i 2009 es troben encara en el Comitè pendents d'homologació i s'inclouran en el pròxim informe.

Les espècies considerades en aquest informe són les que figuren a la "Llista de les espècies sotmeses a homologació per la SEO i el GOB", publicada a l'*AOB* de 2008, volum 23: 266-267.

MODIFICACIÓ A LA LLISTA DE RARESES

Darrerament el Comitè creu convenient retirar de la llista, amb aplicació a partir del gener de 2010, l'ull de bou ibèric *Phylloscopus ibericus*, en vista de l'evolució recent produïda en l'acumulació de registres en els passos migratoris a totes les illes Balears, i l'estornell negre *Sturnus unicolor* a causa sobretot del fet que als darrers anys se n'ha pogut comprovar la nidificació a Menorca. De tots ells, el seu estatus a Balears ja sembla que és prou clar.

D'altra banda s'inclouen a la llista de rareses quatre noves espècies que es mencionen per primera vegada a Balears, el moretó de collar *Aythya collaris*, el corriol coablanca *Calidris fuscicollis*, la boscarla de Blyth *Acrocephalus dumetorum*, i el busqueret sard *Sylvia sarda*. En aquestes espècies, com a les altres, el Comitè admetrà a estudi registres de qualsevol any sempre que estiguin convenientment documentats.

PRESENTACIÓ DE L'INFORME

La llista sistemàtica que segueix s'ha elaborat d'acord amb els següents punts:

De les 118 espècies i 5 subespècies que estan considerades rareses a Balears, de les quals 96 espècies i 5 subespècies han estat homologades qualque vegada, i només apareixen els registres, acceptats o no, del darrer informe de cada comitè.

S'hi publiquen només dades considerades segures.

La xifra entre parèntesis que figura a continuació del nom de l'espècie indica els registres/exemplars homologats ja pel Comitè: 1) d'anys anteriors a 2009; 2) de 2009. En el cas del CR-SEO/BirdLife, els comptadors de registres fan referència als conjunts d'Espanya peninsular-illes Balears (PB), i illes Balears.

A cada registre les dades s'ordenen així: 1) illa; 2) localitat; 3) nombre d'auells observats; 4) edat i sexe, si es coneixen (per dades primaverals-estivals només s'expressa edat quan no es tracta de plomatge nupcial); 5) indicació sobre si l'auell ha estat caçat, trampejat o trobat mort, i si es conserva i on; també si se disposa de fotografies entre la documentació en poder del Comitè; 6) data/es; 7) observador/s, en general no més de tres.

Si no s'indica altra cosa, les dates se refereixen sempre a l'any 2009.

La seqüència taxonòmica seguida és la de Voous (*The List of Birds of the Western Palearctic, 1978*), amb les modificacions acordades per la AERC-TAC (*AERC TAC's Taxonomic Recommendations, 2003*).

Un breu comentari sobre cada espècie intenta situar les observacions en relació a allò que es coneix sobre l'estatus de l'espècie a les Balears,

tenint en compte el que s'ha dit ja en informes anteriors i indicant al principi, entre parèntesis, l'àrea essencial de cria en el món.

La propietat de les dades contingudes a l'informe correspon als diferents observadors, que hauran de ser esmentats com autors a la bibliografia, recomanem la referència següent: AUTOR/S. In: LÓPEZ-JURADO, C.; BONNÍN, J.; ESCANDELL, R.; MUNTANER, J.; REBASSA, M.; i SUNYER, J. CRB-GOB. 2010. "Rareses ornitològiques a Balears. Informe 2009". *Anuari Ornitològic de les Balears*, vol. 24. GOB. Palma.

LLISTA DELS REGISTRES HOMOLOGATS

Aythya collaris

Moretó de collar (CR-SEO, 2007: PB 54/95, 6/6; Balears 0/0, 1/1)

Mallorca: s'Albufera de Mallorca (Muro), mascle de primer hivern, hi ha foto, el 7 i 8 de desembre de 2007 (Maties Rebassa) (vegeu-ne foto 1).

(Amèrica del Nord). ... les cites de s'Albufera de Mallorca i l'Albufera de València són les primeres per a les illes Balears i la Comunitat Valenciana, respectivament, i possiblement se deuen a un mateix exemplar (DIES, *et al.*, 2009).

Melanitta nigra

Negreta (2009: 7/9, 0/0)

Mallorca: Portocolom (Felanitx), una femella el 22 de desembre de 2007, hi ha filmació (Lalo Ventoso).

(Amèrica del Nord, Sibèria i nord d'Europa). Dades extremes que disposam són del pas postnupcial i hivernada, és a dir del 21 d'octubre fins al 18 de gener, i només un registre prenupcial del 24 de maig.

Circus macrourus

Arpella pàl·lida (CR-SEO, 2007: PB 21/21, 8/8; Balears 4/4, 1/1)

Mallorca: s'Albufera de Mallorca (Muro), femella adulta, foto, 5 d'abril de 2007 (Juan José Bazán) (vegeu-ne foto 2).

(Est d'Europa, Àsia). (DIES, *et al.*, 2009). Fins ara totes les observacions homologades són de Mallorca. Dades extremes d'aquest migrant, 5 registres (1/III, 4/IV) tots del pas prenupcial, primer el 27 de març, i darrer el 21 d'abril. Una revisió sobre la migració d'aquesta espècie pel Mediterrani central es pot trobar a CORSO & CARDELLI (2004).

Porzana parva

Rasclotó (2009: 5/5, 0/0)

Mallorca: prat de Sant Jordi (Palma), un mascle adult és anellat (anella V099907) el 30 de setembre de 2008, hi ha fotografies (Patxi Blasco, Nieves Negre).

(Paleàrtic). Hi ha publicades a l'*AOB* tres observacions prèvies al Comitè, una el març de 1989 i dues el 1990 una a l'abril i l'altra a l'agost, i a Menorca hi ha un exemplar capturat per a anellament l'octubre de 1994. També hi ha dades d'hivernada d'un exemplar a l'Albufera des Grau, el desembre de 1974 (MUNTANER i CONGOST, 1984).

Charadrius morinellus

Fuell de collar (2009: 9/27, 1/1)

Mallorca: puig des Vent (Andratx/Estel·lencs), 1 exemplar el 16 d'agost de 2009 (Joan Miquel González).

(Paleàrtic nord i mitjà, Neàrtic nord-oest). Migrant presaharià que hiverna, des de setembre a abril, en una estreta zona des del Marroc a Iran. Hi ha registres previs al Comitè, les dades extremes són: pas prenupcial només una el 4 d'abril; pas postnupcial, del 16 d'agost fins al 15 d'octubre.

Foto 1. Moretó de collar *Aythya collaris* (Ring-necked Duck), mascle de primer hivern. S'Albufera de Mallorca, desembre de 2007. Foto: Maties Rebassa.

© Juan J. Bazán

Foto 2. Arpella pàl·lida *Circus macrourus* (Pallid Harrier), femella adulta. S'Albufera de Mallorca, abril de 2007. Foto: Juan José Bazán.

Calidris fuscicollis

Corriol coablanca (CR-SEO, 2007: PB 15/15, 2/2; Balears 0/0, 1/1)

Mallorca: Salobrar de Campos, un adult, hi ha foto, 23 d'agost de 2007 (Maties Rebassa) (vegeu-ne foto 3).

(Amèrica del Nord). S'homologuen les primeres cites a les Illes Balears i Girona, en unes dates una mica primerenques del pas postnupcial pel que fa a la resta de cites d'adults a Espanya (DIES, *et al.*, 2009).

Gallinago media

Cegall reial (CR-SEO, 2007: PB 13/15, 1/1; Balears 6/8, 1/1)

Mallorca: s'Albufera (Muro), un exemplar el 24 de setembre de 2007 (Nick Riddiford).

(Nord d'Europa, oest de Sibèria). Només tres de les 14 cites homologades a Espanya corresponen a la tardor (DIES, *et al.* 2009). Dates extremes a Balears: pas prenupcial, sis registres (1/III, 3/IV, 3/V), primer el 27 de març i darrer el 12 de maig. Pas postnupcial, una única cita el 24 de setembre.

Larus argentatus

Gavina atlàntica (2009: 3/3, 2/2)

Mallorca: port de Palma: exemplar de primer any el 27 d'octubre de 2009 al moll Vell, hi ha fotografies (vegeu-ne foto 4) (Maties Rebassa); exemplar de primer any el 21 de novembre de 2009, hi ha fotografies (Maties Rebassa).

(Paleàrtic). Distribuïda de forma regular per les costes de gran part d'Europa, essent més abundant a la meitat nord, així com a l'extrem septentrional de Sibèria. També està present a Amèrica del Nord. Hiverna principalment a les costes del nord de l'Atlàntic i del Pacífic. És escassa i irregular en el Mediterrani (PATERSON, 1997). Espècie escassíssima al llevant peninsular, és possible

que la seva presència passi desapercibuda entre els milers de *Larus cachinnans*. Dates extremes: tots els registres són del pas postnupcial, cinc cites (3/X, 2/XI) primer el 7 d'octubre i darrer el 23 de novembre.

Larus marinus

Gavinot (2009: 1/1,2/2)

Mallorca: port de Palma, un exemplar de primer hivern l'1 de març de 2009, hi ha fotografies (Maties Rebassa). Port de Palma, un exemplar de segon any calendari el 6 d'abril de 2009, hi ha fotos (vegeu-ne foto 5) (Maties Rebassa).

(Neàrtic i Paleàrtic occidental). Segon i tercer registres homologats d'aquesta espècie al port de Palma. Abans del comitè de rareses hi ha dues observacions a Formentera, sempre d'un exemplar, de l'1 de novembre de 1987 i 28 de juliol de 1990 (Wijk, 1988 i 1991).

Lullula arborea

Cotoliu (2009: 2/2, 2/2)

Cabrera: un exemplar capturat per a anellament (anella 1N16536) el 16 d'octubre de 2009, hi ha fotografies (vegeu-ne foto 6) (Eduard Amengual, Xavi Llabrés).

Sa Dragonera: un exemplar l'11 de novembre de 2009 (Joan Miquel González).

(Paleàrtic). Primer registre homologat per a sa Dragonera. Tots els registres són del pas postnupcial, 4 cites (3/X, 1/XI), primer del 12 d'octubre i darrer l'11 de novembre. Seria convenient en successius anellaments, sempre que sigui possible que es determini la *ssp arborea* o *pallida*.

Anthus hodgsoni

Titina d'esquena olivàcia (CR-SEO, 2007: PB 3/4, 1/1; Balears 1/1, 1/1)

Foto 3. Corriol coablanca *Calidris fuscicollis* (White-rumped Sandpiper), adult. Salobrar de Campos, agost de 2007. Foto: Maties Rebassa.

Foto 4. Gavina atlàntica *Larus argentatus* (Herring Gull), ocell de primer any. Port de Palma, octubre de 2009. Foto: Maties Rebassa.

Foto 5. Gavinet *Larus marinus* (Great Black-backed Gull), au de segon any calendari. Port de Palma, abril de 2009. Foto: Maties Rebassa.

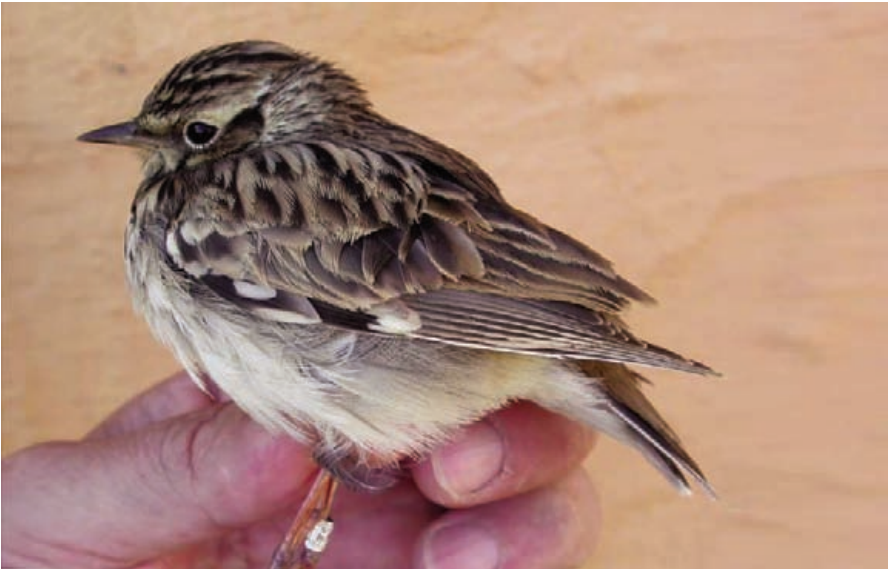

Foto 6. Cotoliu *Lullula arborea* (Woodlark). Cabrera, octubre de 2009. Foto: Eduard Amengual.

Foto 7. Titina d'esquena olivàcia *Anthus hodgsoni* (Olive-backed Pipit), mostra trets de la subespècie *yunnanensis*. Cabrera, octubre de 2007. Foto: Eduard Amengual.

Foto 8. Boscarla de Blyth *Acrocephalus dumetorum* (Blyth's Reed Warbler), immadura de primer hivern. Cabrera, octubre de 2007. Foto: Eduard Amengual.

Cabrera: un exemplar, hi ha foto, del 19 al 26 d'octubre 2007, capturat per a anellament el 19 d'octubre (anella N686723), mostra característiques de la subespècie *yunnanensis* (vegeu-ne foto 7) (E. Amengual i C. Herrero).

(Àsia central i oriental). Primera homologació des de 2001, després de les realitzades l'octubre de 1990 al cap de Formentor (Mallorca) (*Ardeola*, 39: 80), desembre de 2000 a Doñana (Huelva) (*Ardeola*, 50: 142-143) i desembre de 2001, de dos ocells a A Guarda (Pontevedra) (*Ardeola*, 51: 532). Aquest exemplar anellat que s'homologa ara sembla que va estar acompanyat per un segon del que s'ha demanat informació addicional a l'autor. La primera cita de Marroc se registrà el 8 i 9 de novembre de 2007 (BERGIER *et al.*, 2009) (DIES *et al.*, 2009).

Acrocephalus dumetorum

Boscarla de Blyth (CR-SEO, 2007: PB 1/1, 1/1; Balears 0/0, 1/1)

Cabrera: un immadur de primer hivern, hi ha foto (vegeu-ne foto 8), el 6 d'octubre de 2007, capturat per a anellament (anella N685577) (E. Amengual i C. Herrero).

(Est d'Europa, oest d'Àsia). Segona cita homologada a Espanya després de l'anellament d'un exemplar el 2 i la seva recaptura el 5 de setembre de 2001 a La Puebla del Río (Sevilla) i que se controlà el 28 d'agost de 2002 a la mateixa localitat (*Ardeola*, 51: 534) (DIES, *et al.* 2009).

Hippolais opaca

Bosqueta pàl·lida (2009: 24/28, 1/1)

Cabrera: un exemplar és capturat per a anellament (anella N878731) el 28 i 30 d'abril de 2009, hi ha fotografies (Eduard Amengual, Jesús Notario).

Illa de l'Aire: (Sant Lluís), un exemplar almenys de segon any és anellat el 18 d'abril de 2008, hi ha fotografies (vegeu-ne foto 9) (Òscar Garcia, Jordi Feliu, i Ana López).

Cabrera: un exemplar almenys de segon any és anellat (anella N720029) el 7 de maig de 2008, hi ha fotografies (Álvaro Díaz).

(Paleàrtic: Mediterrani). Aquest migrant presenta un pas primaveral més curt que el de tardor, dates extremes: la primera observació el 7 d'abril, i la darrera el 26 de maig. En canvi, en el pas postnupcial, més dilatat, la primera és del 17 d'agost, i la darrera del 10 d'octubre.

Sylvia curruca

Busqueret xerraire (2005: 23/24, 0/0), CR-SEO 2007: 1/1, 4/4; Balears -/-, 4/4)

Cabrera: ocell de segon any de calendari, hi ha foto, el 21 d'abril de 2007, capturat per a anellament (anella N6O9210) (C. Herrero, GOB); mateixa localitat, immadur de primer hivern, hi ha foto, el 6 i 8 d'octubre de 2007, anellat (N685579), mostra característiques de la subespècie nominal (E. Amengual i C. Herrero).

Illa d'en Colom: (Maó), ocell de segon any calendari, hi ha foto, el 4 de maig de 2007, anellat (anella N571343) (A. Pioli, C. Fiol i E. Garriga) (vegeu-ne foto 10).

Menorca: Albufera des Grau (Maó), al prat, probable adult, hi ha foto, l'11 d'octubre de 2007, anellat (anella N592301) (A. Pioli i O. García).

(Euràsia). Ja tenim cinc cites homologades des de la seva addició a la llista de rareses (CR-SEO) al 2006 (DIES, *et al.*, 2009). Dates extremes d'aquest migrant: pas prenupcial, primer registre el 20 d'abril i darrer el 4 de

Foto 9. Bosqueta pàl·lida *Hippolais opaca* (Isabelline Warbler), almenys de segon any. Illa de l'Aire (Sant Lluís), abril de 2008. Foto: Òscar Garcia.

Foto 10. Busqueret xerraire *Sylvia curruca* (Lesser Whitethroat). Ocell de segon any calendari. Illa d'en Colom (Maó), maig de 2007. Foto: Alica Pioli.

maig; pas postnupcial, primer l'11 de setembre i darrer el 22 d'octubre.

Sylvia hortensis

Busqueret emmascarat (2009: 18/18, 1/1)

Il·la de l'Aire: (Sant Lluís) un mascle és capturat per a anellament (anella N853379, edat 6 Euring) i fotografiat el 18 d'abril de 2009 (vegeu-ne foto 11) (Emili Garriga).

(Paleàrtic: Mediterrani). Aquest migrant presenta la següent fenologia a Balears, dates extremes: Prenupcial, primer el 6 d'abril i darrer el 3 de juny; Postnupcial, només un registre el 22 de setembre.

Sylvia sarda

Busqueret sard (CR-SEO, 2007: PB 3/3, 0/0; B 1/1, 0/0)

Il·la de l'Aire: (Sant Lluís), un immadur de primer hivern, hi ha foto, el 8 d'abril de 2005, capturat per a anellament (anella CM2428) (vegeu-ne foto x) (J.C. Fernández-Ordóñez, R. Escandell i L. Font)

(Còrsega i Sardenya). S'homologa la tercera cita a Espanya (DIES, *et al.*, 2009). És el primer registre acceptat per a Balears.

Sylvia cantillans albistriata

Busqueret garriguer, subespècie oriental (CR-SEO 2007: PB 1/1, 3/3; Balears 1/1, 3/3)

Cabrera: un mascle de segon any de calendari, hi ha foto, el 27 de març de 2007, capturat per a anellament (anella EF4236) (E. Amengual i J. Bonnín); mateixa localitat, un mascle de segon any de calendari, hi ha foto, 10 d'abril de 2007, capturat per a anellament (EF 4577) (E. Amengual).

Formentera: cap de Barbaria, un mascle, hi ha foto, el 25 d'abril de 2007 (vegeu-ne foto 12) (P. Garcias).

(Nord-est d'Itàlia a Turquia). L'única cita homologada fins ara era una del 2 d'abril de 1997 a l'illa de l'Aire (Menorca) (*Ardeola*, 47:154). A França se registraren nou cites a la costa mediterrània, entre el 28 de març i el 3 de maig de 2007, triplicant les homologades allà fins al moment (REEBER, *et al.*, 2009) (DIES, *et al.*, 2009).

Phylloscopus inornatus

Ull de bou billistat (ME), ull de bou de dues retxes (MA) (CR-SEO, 2007: PB 54/55, 6/6; Balears 13/14, 2/2)

Menorca: Albufera des Grau (Maó), al prat, un exemplar, hi ha foto, el 2 d'octubre de 2007, capturat per a anellament (anella EN3157) (A. Pioli, J.A. Fimia, i O. García) (vegeu-ne foto 13).

Cabrera: un exemplar del 10 al 15 d'octubre de 2007 (E. Amengual i C. Herrero).

(Àsia). Octubre és el mes de màxima presentació a Espanya (DE JUANA, 2006) i les cites de 2007 se corresponen amb aquest patró (DIES, *et al.*, 2009). Dates extremes, totes les cites són del pas postnupcial, del 2 fins al 31 d'octubre, i només un registre hivernal el 8 de desembre.

Phylloscopus ibericus

Ull de bou ibèric (2009: 13/13, 9/9)

Cabrera: vuit exemplars són capturats per a anellament entre els dies 23 d'abril de 2009 (anella FV8691), de segon any el 25 i 27 d'abril i 4 de maig de 2009 (FV8756), el 25 d'abril de 2009 (FV8769), de primer any el 14 d'octubre de 2009 (KC0135), el 20 d'octubre de 2009 (KC0203), de primer any el 27 d'octubre de 2009 (KC0300), de primer any el 27 d'octubre de 2009 (KC0302) i

Foto 11. Busqueret emmascarat *Sylvia hortensis* (Orphean Warbler), mascle. Illa de l'Aire (Sant Lluís), abril de 2009. Foto: Emili Garriga.

Foto 12. Busqueret garriguer subespècie oriental *Sylvia cantillans albistriata* (Subalpine Warbler race *albistriata*), mascle. Cap de Barbaria (Formentera), abril de 2007. Foto: Pere Garcias.

Foto 13. Ull de bou de dues retxes *Phylloscopus inornatus* (Yellow-browed Warbler). Albufera des Grau (Maó), octubre de 2007. Foto: Alicia Pioli.

Foto 14. Capsigrany roig *Lanius collurio* (Red-backed Shrike), mascle. Illa de l'Aire (Sant Lluís), maig de 2009. Foto: Òscar Garcia.

Foto 15. Gralla *Corvus monedula* (Jackdaw). Illa sa Dragonera, abril de 2009. Foto: Jaume Garcia.

Foto 16. Gorrió d'ala blanca *Montifringilla nivalis* (Snow Finch). Puig Major (Escorca), desembre de 2008. Foto: Maties Rebassa.

el 31 d'octubre de 2009 (KC0754) (Eduard Amengual, Jesús Notario, Óscar Llama, José Luis Martínez).

Menorca: Albufera des Grau (Maó), exemplar de primer any anellat (anella FK5502) el 31 d'octubre de 2009, hi ha fotografies (Xavier Méndez, Emili Garriga, i Santi Campos).

(Paleàrtic). Dates extremes, en el pas prenupcial són del 2 d'abril fins al 4 de maig. Pas postnupcial, del 14 fins al 31 d'octubre. Les cites d'aquesta espècie realitzades a partir de l'1 de gener de 2010 a Balears deixen de ser considerades pel Comitè de Rareses de GOB.

Lanius collurio

Capsigrany roig (ME) (2009: 41/46, 1/1)

Il·la de l'Aire: (Sant Lluís), un mascle és capturat per a anellament (anella V105239, edat 4 Euring) el 5 de maig de 2009, hi ha fotografies (Óscar García, Víctor Sanz i Paco García) (vegeu-ne foto 14).

(Paleàrtic). Dades fenològiques d'aquest migrant, pas prenupcial, primera dada el 30 d'abril, i darrera, l'1 de juny. Pas postnupcial, el primer és del 28 d'agost i el darrer, del 20 d'octubre.

Corvus monedula

Gralla (2009: 0/0, 1/1)

Sa Dragonera: (Andraxt) cala Lladó, un exemplar els dies 24 i 25 d'abril de 2009, hi ha fotografies (vegeu-ne foto 15) (Joan Miquel González, Llorenç Vanrell, Joan Rayó, i Jaume García).

(Paleàrtic occidental i central). Primer registre homologat d'aquesta espècie. Abans del comitè de rareses hi ha fins a 10 registres publicats, set d'ells figuren a l'*AOB*.

Montifringilla nivalis

Gorrió d'ala blanca (2009: 11/24, 0/0)

Mallorca: puig Major (Escorca), dos exemplars el 7 de desembre de 2008, hi ha fotografies (vegeu-ne foto 16) (Maties Rebassa, Josep Manchado i Lalo Ventoso).

(Paleàrtic). Totes les observacions són del pas postnupcial i la hivernada. Dates extremes: vist del 23 de novembre fins al 18 de febrer.

Bucanetes githagineus

Pinsà trompeter (2009: 12/12, 1/1)

Cabrera: un exemplar entre el 18 i 24 d'abril de 2009 (Eduard Amengual, Jesús Notario).

Menorca: Parc Natural de l'Albufera des Grau (Maó), un mascle el 26 de març de 2008, hi ha fotografia (vegeu-ne foto 17) (Óscar García).

(Paleàrtic: sud d'Almeria, Canàries, nord d'Àfrica, Orient Pròxim, Pakistan i Índia). Primer registre per a l'Albufera des Grau. Dates extremes a Balears: pas prenupcial, vist del 26 de març fins al 13 de juliol; pas postnupcial, només un registre el 18 d'octubre.

Plectrophenax nivalis

Hortolà blanc (2009: 2/2, 2/2)

Mallorca: Ca los Camp de la Colònia de Sant Pere (Artà), un mascle adult, hi ha una foto (vegeu-ne foto 18), el 25 i 26 de novembre de 2009 (Clive Griffin). Sineu, un mascle el 31 de desembre de 2009 a fora vila (Maties Rebassa).

(Holàrtic boreal). Aquest és el tercer i quart registres homologats. Dades extremes: tots els registres són del pas postnupcial, quatre cites (3/XI, 1/XII) del 15 de novembre al 31 de desembre. Abans del comitè hi ha escassos registres a la bibliografia, un exemplar capturat i dissecat el 15 de desembre de 1976 a es Mercadal (Menorca) (MUNTAÑER i CONGOST, 1984). A Mallorca hi ha

Foto 17. Pinsà trompeter *Bucanetes githagineus* (Trumpeter Finch). Albufera des Grau (Maó), març de 2008. Foto: Òscar Garcia.

Foto 18. Hortolà blanc *Plectrophenax nivalis* (Snow Bunting), mascle adult. Ca los Camps, Colònia de Sant Pere (Artà), novembre de 2009. Foto: Clive Griffin.

tres captures segures (NADAL, 1965, 1966 i 1971).

Emberiza citrinella

Hortolà groc (2009: 4/4, 1/1)

Cabrera: un exemplar el 26 d'octubre de 2009 (Eduard Amengual, Cristina Fiol).

(Paleàrtic occidental). Segon registre homologat per Cabrera. Dates extremes: pas prenupcial, només un registre el 9 de març; pas postnupcial, 5 cites (2/X, 1/XI, 1/XII), de l'1 d'octubre fins al 29 de desembre.

REGISTRES CONSIDERATS ESCAPATS DE CAPTIVITAT (CATEGORIA E)

Els registres d'aquest apartat han estat remesos pels seus autors per si poguessin tractar-se de noves observacions de rareses. Després de valorar aquestes cites, es considera que la identificació és correcta, però hi ha circumstàncies que motiven considerar aquests registres com aucells escapats o alliberats, pel que no s'incorporen a les cites de rareses homologades.

Anser albifrons. Oca carablanca.

Menorca: prat de Son Bou (Alaior), un jove vist el 23 d'octubre de 2009 (Félix de Pablo).

Distribuït per l'extrem septentrional de la regió Paleàrtica, així com al nord de Canadà, Alaska i part de Groenlàndia. Hiverna en diversos punts del nord d'Europa, arribant en nombre baix però de forma regular a la península Ibèrica (DÍAZ *et al.*, 1996). Hi ha cites de la seva presència a Açores, Madeira i Canàries, així com al Marroc i Mauritània (SNOW & PERRINS, 1998). El registre suggereix, per les dates d'octubre i comportament, que es tracti d'una escapada de captivitat.

LLISTA DELS REGISTRES NO HOMOLOGATS

2009:

Phylloscopus ibericus ull de bou ibèric: Cabrera, un exemplar de segon any anellat el 4 de maig de 2009 (HL2110); un exemplar trobat mort el 25 d'octubre de 2009; escoltat els dies 19 d'abril i 21-22-25 d'octubre de 2009 (no s'accepten per falta de proves excoelents).

2005 CR-SEO:

Phylloscopus inornatus ull de bou de dues retxes: Cabrera, un exemplar de l'11 d'octubre de 2005 (descripció insuficient).

2007 CR-SEO:

Circus macrourus arpella pàl·lida: Santanyí, un exemplar el 17 d'abril de 2007 (descripció insuficient, no se pot descartar l'arpella pàl·lida *C. cyaneus*).

Luscinia svecica svecica blaveta: Cabrera, un exemplar el 29 de març de 2007, capturat per a anellament (anella N593696) (cautelosament només se poden assignar a aquest tàxon exemplars amb medalla vermella i absència de blanc).

Phoenicurus phoenicurus samamisisus coa-roja: Cabrera, un exemplar el 30 de setembre de 2007, capturat per a anellament (anella N461609) (malgrat els trets de l'ocell, no se pot descartar la seva assignació a la raça nominal).

Ficedula parva menjamosques barbaroja: s'Albufera de Mallorca, un exemplar el 13 d'abril de 2007 (descripció insuficient).

BIBLIOGRAFIA

AERC TAC, 2003. *AERC TAC's Taxonomic Recommendations*. Online versió: www.aerc.be

BANNERMAN D.A. & BANNERMAN W.M. 1983. *The birds of the Balearics*. Cromm Helm. London & Canberra.

- BERGIER, P.; FRANCHIMONT, J.; THEVENOT, M & LA COMMISSION D'HOMOLOGATION MAROCAINE. 2009. Les oiseaux rares au Maroc. Rapport de la Commission d'Homologation Marocaine, Numéro 14 (2008). *Go-South Bull.*, 6: 76-91.
- CORSO, A. & CARDELL, C. 2004. "The migration of Pallid Harrier across the central Mediterranean with particular reference to the Strait of Messina". *British Birds*, 97: 238-246.
- DE JUANA, E. 2006. *Aves raras de España: un catálogo de las especies de presencia ocasional*. Bellaterra. Lynx Edicions.
- DEL HOYO, J.; ELLIOTT, A & SARGATAL, J. 1992. Handbook of the Birds of the World. Vol. 1. Lynx Edicions. Barcelona.
- DIAZ, M.; ASENSIO, B. & TELLERIA, J.L. 1996. *Aves Ibéricas. I. No passeriformes*. J.M. Reyero Editor. Madrid.
- HARRIS; SHIRIHAI i CHRISTIE, 1996. The MacMillan Birder's Guide to European and Middle Eastern Birds. Ed. MacMillan.
- HARRIS; TUCKER i VINICOMBE. 1990. *Bird identification*. Ed. MacMillan.
- HAYMAN P., MARCHANT J. & PRATER T. 1991. Shorebirds: an identification guide to the waders of the world. Christopher Helm Ltd, A & C Black. London.
- JONSSON, L. 1994. Ocells d'Europa amb el Nord d'Àfrica i l'Orient Mitjà. Edicions Omega, S.A., Barcelona.
- MULLARNEY K., SVENSSON L., ZETTERSTRÖM D. & GRANT P.J. 2001. *Guía de Aves. La guía de campo de Aves de España y de Europa más completa*. Ediciones Omega. Barcelona.
- PATERSON, A.M. 1997. Las Aves Marinas de España y Portugal. Lynx Edicions. Barcelona.
- PETERSON, R.; MOUNTFORT, G. i HOLLUM, P.A.D. 1983. Guía de Campo de las Aves de España y de Europa. 4ª ed. Ed. Omega. Barcelona.
- REEBER, S. i le Comité d'Homologation National. 2009. Les oiseaux rares en France en 2008. Rapport du Comité d'homologation national. *Ornithos*, 16: 273-315.
- SNOW, D.W. i PERRINS, C.M. (Eds.) 1998. *The Birds of the Western Palearctic. Concise edition*.
- SVENSSON, L. 1992. *Identification Guide to European Passerines*. 4th edition. Stockholm: Svensson.